

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**Кафедра публічного управління,
менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва**

ПРОГРАМА

**підготовки до атестаційного екзамену
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної форми навчання освітньо-професійної програми
“Публічне управління та адміністрування”**

*Галузь знань 28 “Публічне управління та адміністрування”
Спеціальність 281 “Публічне управління та адміністрування”*

Київ – 2024

Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 15.02.2024 р.)

Укладачі:

Приліпко С. М., в.о. завідувача кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва НУБіП України, доктор наук з державного управління, доцент;

Євсюкова О. В., професор кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва НУБіП України, доктор наук з державного управління, доцент;

Жиган Я. В., начальник відділу економіки та стратегічного планування Ірпінської міської ради, аспірант кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва НУБіП України за освітньо-науковою програмою “Публічне управління та адміністрування”.

Рецензенти:

Олійник В. В., заступник директора ННІ неперервної освіти і туризму, професор кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва НУБіП України, доктор наук з державного управління, доцент;

Обушна Н. І., професор кафедри публічної політики ННІ публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор наук з державного управління, доцент.

Програма підготовки до атестаційного екзамену для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання освітньо-професійної програми “Публічне управління та адміністрування”. Галузь знань 28 “Публічне управління та адміністрування”. Спеціальність 281 “Публічне управління та адміністрування” / укл.: С. М. Приліпко, О. В. Євсюкова, Я. В. Жиган. Київ: НУБіП, 2024. 22 с.

Програма атестаційного екзамену містить перелік питань з обов’язкових навчальних дисциплін відповідно до навчального плану підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування” (освітньо-професійна програма “Публічне управління та адміністрування”).

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	6
1.1. Економічна теорія	6
1.2. Правознавство.....	6
1.3. Історія української державності	6
1.4. Українська мова за професійним спрямуванням.....	7
1.5. Іноземна мова	7
1.6. Економічна безпека держави	7
2. НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ СПЕЦІАЛЬНОЇ (ФАХОВОЇ) ПІДГОТОВКИ	8
2.1. Теорія держави і права.....	8
2.2. Соціологія	8
2.3. Технології прийняття управлінських рішень	9
2.4. Державні фінанси та контроль.....	9
2.5. Конституційне право	9
2.6. Місцеві фінанси та контроль	10
2.7. Публічне управління	10
2.8. Державне регулювання економіки.....	11
2.9. Інформаційні системи і технології за фаховим спрямуванням	11
2.10. Планування розвитку територій	11
2.11. Політологія	12
2.12. Психологія управління та конфліктологія.....	12
2.13. Публічне адміністрування	13
2.14. Публічна служба.....	13
2.15. Нормотворчий процес та правозастосування	13
2.16. Регіональне управління та місцеве самоврядування.....	14
2.17. Статистика в публічному управлінні	14
2.18. Електронне урядування	15
2.19. Громадське врядування.....	15
2.20. Антикорупційна політика	16
2.21. Стратегічне управління.....	16
3. ЗРАЗОК ЗАВДАНЬ В ЕКЗАМЕНАЦІЙНОМУ БІЛЕТІ	17
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	20
5. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	21

ВСТУП

Атестаційний екзамен є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 281 “Публічне управління та адміністрування” галузі знань 28 “Публічне управління та адміністрування”.

Мета проведення атестаційного екзамену полягає в оцінюванні екзаменаційною комісією рівня досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, визначених стандартом та освітньою програмою:

ПРН 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

ПРН 2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою.

ПРН 3. Уміти усно і письмово спілкуватися іноземною мовою.

ПРН 4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПРН 5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН 6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН 7. Уміти організувати та брати участь у волонтерських / культурно-освітніх / спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.

ПРН 8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

ПРН 9. Знати основи електронного врядування.

ПРН 10. Уміти користуватися системою електронного документообігу.

ПРН 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПРН 12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

ПРН 13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

ПРН 14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних

умов.

ПРН 15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.

ПРН 16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

Програма атестаційного екзамену для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування” містить перелік питань з обов’язкових навчальних дисциплін циклів загальної та спеціальної (фахової) підготовки відповідно до навчального плану.

Дисципліни циклу загальної підготовки: економічна теорія, правознавство, історія української державності, українська мова за професійним спрямуванням, іноземна мова, економічна безпека держави.

Дисципліни циклу спеціальної (фахової) підготовки: теорія держави і права, соціологія, технології прийняття управлінських рішень, державні фінанси та контроль, конституційне право, місцеві фінанси та контроль, публічне управління, державне регулювання економіки, інформаційні системи та технології за фаховим спрямуванням, планування розвитку територій, політологія, психологія управління та конфліктологія, публічне адміністрування, публічна служба, нормотворчий процес та правозастосування, регіональне управління та місцеве самоврядування, статистика в публічному управлінні, електронне урядування, громадське врядування, антикорупційна політика, стратегічне управління.

1. НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

1.1. Економічна теорія

1. Структура суспільного виробництва: матеріальне виробництво і соціальна сфера.
2. Суб'єкти та об'єкти, види і форми власності.
3. Закон вартості: сутність, механізм його дії та функції.
4. Соціальне орієнтована ринкова економіка: сутність, риси, структура.
5. Сучасні форми суспільного продукту. Національне багатство України.
6. Безробіття та його соціальні наслідки. Проблеми зайнятості в Україні.
7. Інструменти формування сімейних доходів населення.
8. Економічна роль держави в ринковій економіці.
9. Світове господарства та етапи його розвитку.
10. Міжнародні валютно-фінансові відносини України.

1.2. Правознавство

1. Ознаки, типи та функції держави.
2. Система судових та правоохоронних органів України.
3. Поняття та джерела адміністративного права.
4. Поняття та джерела фінансового права.
5. Поняття та джерела сімейного права. Сімейні правовідносини.
6. Договір як підстава виникнення майнових відносин. Види договорів.
7. Господарське право України: поняття і предмет правового регулювання.
8. Галузі та види господарської діяльності.
9. Поняття та джерела трудового права. Трудові правовідносини.
10. Правове регулювання соціального розвитку села.

1.3. Історія української державності

1. Київська Русь: суспільно-політичний устрій та соціально-економічний розвиток.
2. Українське козацтво: причини виникнення та теорії походження, еволюція та соціально-етнічний склад.
3. Основні ознаки козацько-гетьманської держави Б. Хмельницького.
4. Кирило-Мефодіївське товариство, його програма та практична діяльність.
5. Українська Центральна Рада: соціальна база, структура та програмні

завдання, внутрішня та зовнішня політика.

6. Директорія Української Народної Республіки: склад, соціальна база, внутрішня та зовнішня політика, причини падіння.

7. Дисидентський рух в Україні (60-80-ті рр. ХХ ст.). Шістдесятники.

8. Проголошення суверенітету та незалежності України.

9. Реформування політичної системи та розбудова громадянського суспільства у незалежній Україні.

10. Соціально-економічні перетворення в незалежній Україні.

1.4. Українська мова за професійним спрямуванням

1. Резюме та мотиваційний лист.

2. Співбесіда з роботодавцем.

3. Індивідуальні та колективні форми звернення громадян.

4. Службова записка.

5. Пояснювальна записка.

6. Доповідна записка.

7. Види та форми довідок.

8. Науковий текст і вимоги до нього.

9. Рецензія, відгук.

10. Етикет телефонної розмови.

1.5. Іноземна мова

1. Sustainable Development Goals.

2. Declaration on State Sovereignty of Ukraine.

3. Levels of Public Administration.

4. Social Protection. Social programs.

5. Counteracting Corruption. Anti-corruption programme.

6. Conducting Successful Negotiations.

7. The Process of Policy Communication.

8. Decision Analysis. Theories of Decision-making.

9. International Organizations.

10. Cultural Life of Youth. Youth Organizations.

1.6. Економічна безпека держави

1. Основні складові економічної безпеки держави.

2. Сутність та оцінка рівня фінансової безпеки держави.

3. Загрози економічній безпеці та її індикатори.
4. Національні економічні інтереси та економічна безпека.
5. Проблеми бюджетної, податкової та боргової безпеки.
6. Стратегія та механізми забезпечення економічної безпеки держави.
7. Моніторинг економічної безпеки держави.
8. Організаційно-економічні заходи щодо зміцнення економічної безпеки держави.
9. Загрози соціально-демографічній безпеці України
10. Бюро економічної безпеки України, його завдання та функції.

2. НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ЦИКЛУ СПЕЦІАЛЬНОЇ (ФАХОВОЇ) ПІДГОТОВКИ

2.1. Теорія держави і права

1. Державно-правові закономірності: поняття, класифікація.
2. Форми державного правління та державного устрою.
3. Державний апарат, принципи його побудови та діяльності.
4. Поняття, ознаки, класифікація державного органу.
5. Поняття правової держави та її ознаки.
6. Правовий статус особи: поняття, склад, значення.
7. Правова свідомість: поняття, особливості, будова.
8. Інститут права: поняття, ознаки, критерії відособлення, види.
9. Система нормативно-правових актів: поняття, ознаки, структура.
10. Особливості реалізації права у сфері публічного та приватного права.

2.2. Соціологія

1. Місце соціології в системі суспільних наук та її основні функції.
2. Соціологічна концепція М. Вебера.
3. Суспільство як соціальна система.
4. Проблеми функціонування соціальних інститутів в українському суспільстві.
5. Соціальна взаємодія та соціальні зв'язки.
6. Електоральні дослідження в соціології політики.
7. Соціальний статус та соціальні ролі особистості.
8. Соціологія громадської думки.

9. Соціологія масових комунікацій.
10. Соціологічні теорії конфлікту.

2.3. Технології прийняття управлінських рішень

1. Моделі прийняття управлінських рішень.
2. Альтернативні варіанти управлінських рішень та методи їх пошуку.
3. Етапи прийняття управлінських рішень та технології визначення їх належної підготовки.
4. Формальні та неформальні методи прийняття управлінських рішень.
5. Системний та ситуаційний підходи до прийняття управлінських рішень.
6. Модель впливу психологічних чинників на процес управління.
7. Програмно-цільові державно-управлінські рішення.
8. Основні причини прийняття необґрунтованих управлінських рішень.
9. Показники ефективності і якості управлінських рішень.
10. Використання цифрових технологій для прийняття управлінських рішень.

2.4. Державні фінанси та контроль

1. Принципи побудови фінансової системи.
2. Поняття фінансового механізму та його складові.
3. Напрями та завдання фінансової політики.
4. Місце бюджетної системи в системі державних фінансів.
5. Джерела формування доходів місцевого бюджету.
6. Склад та структура видатків державного бюджету.
7. Складові елементи податкової системи в Україні.
8. Сутність та основні завдання соціального захисту населення.
9. Система державного фінансового контролю та її основні елементи.
10. Правові засади здійснення державного фінансового контролю.

2.5. Конституційне право

1. Історія розвитку Конституції України.
2. Зміст, структура та основні функції Конституції України.
3. Конституційні основи державного устрою України.
4. Конституційно-правові інститути: система та загальна характеристика.
5. Закон як джерело конституційного права України.
6. Механізм реалізації конституційно-правової норми.
7. Система конституційних прав і свобод людини і громадянина в Україні.

8. Конституційні обов'язки людини і громадянина в Україні.
9. Основні конституційно-правові форми народного волевиявлення в Україні.
10. Конституційні засади функціонування органів виконавчої влади.

2.6. Місцеві фінанси та контроль

1. Сутність, складові та засади організації місцевих фінансів.
2. Бюджетний процес на місцевому рівні.
3. Впровадження гендерно орієнтованого підходу в бюджетний процес органів місцевого самоврядування.
4. Система доходів місцевих бюджетів.
5. Система видатків місцевих бюджетів.
6. Міжбюджетні відносини. Система бюджетного вирівнювання.
7. Організація фінансів підприємств комунальної форми власності.
8. Внутрішній аудит у діяльності розпорядників бюджетних коштів.
9. Внутрішній контроль у діяльності розпорядників бюджетних коштів.
10. Світовий досвід організації місцевих фінансів.

2.7. Публічне управління

1. Сутність та роль публічного управління у формуванні громадянського суспільства.
2. Зміст понять “державне управління” та “публічне управління”, їх спільні риси та відмінності.
3. Система органів державного управління та її організаційна структура.
4. Статус і правова основа діяльності Президента України. Повноваження Президента України та правові форми їх реалізації.
5. Вимоги до кандидата на посаду Президента України. Види президентських виборів. Етапи обрання Президента України.
6. Правова основа діяльності, основні ознаки, принципи організації та функції Верховної Ради України. Комітети і комісії Верховної Ради України.
7. Правовий статус і повноваження народного депутата України.
8. Система органів виконавчої влади. Основні завдання, принципи діяльності та повноваження Кабінету Міністрів України.
9. Система центральних органів виконавчої влади: міністерства, державні служби, державні агентства, державні інспекції, зі спеціальним статусом та інші.
10. Завдання, функції та принципи діяльності місцевих державних

адміністрацій. Повноваження голів місцевих державних адміністрацій.

2.8. Державне регулювання економіки

1. Необхідність та функції державного регулювання економіки.
2. Сучасні підходи та принципи державного регулювання економіки.
3. Основні форми впливу держави на соціально-економічний розвиток країни.
4. Державне економічне програмування та цільові комплексні програми.
5. Державне регулювання інвестиційних процесів.
6. Державна система регулювання і підтримки підприємництва.
7. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
8. Державне регулювання цін та інфляція.
9. Механізм реалізації регіональної економічної політики держави.
10. Державне регулювання оплати праці та доходів населення.

2.9. Інформаційні системи і технології за фаховим спрямуванням

1. Розвиток інформаційних систем та технологій в управлінні.
2. Корпоративні інформаційні системи у сфері публічного управління та адміністрування.
3. Інформаційна система управління людськими ресурсами та обліку персоналу на державній службі.
4. Інформаційні системи управління проектами.
5. Методи планування та управління ресурсами за допомогою інформаційних систем і технологій.
6. Планування роботи за допомогою використання інструментів хмарних сервісів.
7. Нормативно-правові документи у сфері забезпечення електронного документообігу.
8. Нормативно-правові документи у сфері забезпечення інформаційної безпеки.
9. Різновиди інформаційних систем управління документаційним забезпеченням.
10. Електронні реєстри, архіви та захист інформації.

2.10. Планування розвитку територій

1. Програмні документи соціально-економічного розвитку територій.

2. Інтегрований розвиток територіальних громад.
3. Механізми стимулювання економічного розвитку території.
4. Підходи до побудови партнерських відносин влади з бізнесом.
5. Інвестиційні програми та проекти розвитку території.
6. Залучення громадськості до процесів прийняття управлінських рішень.
7. Шляхи вирішення проблем ефективного використання ресурсів території.
8. Пріоритети розвитку території в умовах змін.
9. Екологізація розвитку території: поняття та необхідність впровадження.
10. Визначення техногенних ризиків та проблем антропогенного впливу на навколишнє середовище. Планування дій з їх мінімізації.

2.11. Політологія

1. Основні етапи розвитку політичної думки.
2. Взаємозв'язок політики з іншими сферами суспільного життя.
3. Закони, принципи та категорії політичної науки.
4. Сутність і типи сучасних політичних систем.
5. Природа і соціальна сутність політичного лідерства.
6. Механізм здійснення політичної влади.
7. Основні концепції політичних систем.
8. Особливості держави як політичного інституту.
9. Політичні партії, громадсько-політичні об'єднання та рухи.
10. Напрямки і засоби формування політичної культури в Україні.

2.12. Психологія управління та конфліктологія

1. Психологічні закономірності (закони) управлінської діяльності.
2. Структура та психологічні особливості управління.
3. Детермінанти формування особистісних якостей лідерів та керівників.
4. Модель поведінки керівника під час прийняття рішення.
5. Форми і принципи управлінського спілкування.
6. Публічний виступ в управлінській діяльності керівника.
7. Психологічний зміст і структура конфліктів.
8. Психологічна характеристика соціальних конфліктів.
9. Чинники конфліктності влади й народу.
10. Особливості запобігання конфліктів в управлінській діяльності.

2.13. Публічне адміністрування

1. Сутність поняття “публічне адміністрування”, його роль у діяльності органів державної влади.
2. Загальносистемні принципи публічного адміністрування.
3. Інструменти публічного адміністрування в органах державної влади.
4. Основні принципи адміністративної культури публічного службовця.
5. Адміністративна діяльність органів публічного управління.
6. Основні засади закону централізації та децентралізації влади.
7. Закон саморозвитку системи публічного адміністрування.
8. Послідовність прийняття управлінського рішення в публічному адмініструванні.
9. Шляхи підвищення результативності та ефективності публічного адміністрування.
10. Відповідальність органів публічної влади у сфері публічного адміністрування.

2.14. Публічна служба

1. Мета, завдання та функції публічної служби.
2. Стратегія реформування публічної служби в Україні.
3. Система державної служби, її взаємодія із службою в органах місцевого самоврядування.
4. Сучасні зарубіжні практики організації публічної служби.
5. Процедура прийняття на службу в органи державної влади та органи місцевого самоврядування.
6. Проведення конкурсу на заміщення вакантних посад державних службовців.
7. Оцінювання результатів діяльності державних службовців.
8. Ранги державних службовців. Просування державного службовця по службі та його переведення.
9. Організація професійної підготовки державних службовців і посадових осіб органів місцевого самоврядування.
10. Інструменти формування іміджу публічного службовця.

2.15. Нормотворчий процес та правозастосування

1. Система нормативно-правових актів в Україні: склад та ієрархія.
2. Експертиза нормативно-правових актів, її види.

3. Співвідношення понять “оприлюднення” та “опублікування” законодавчого акта.

4. Підготовка проекту законодавчого акта.

5. Види законодавчого процесу.

6. Підзаконна нормотворчість Верховної Ради України.

7. Підзаконна нормотворчість Президента України.

8. Нормотворча діяльність Кабінету Міністрів України.

9. Нормотворча діяльність міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

10. Нормотворча діяльність місцевих органів виконавчої влади.

2.16. Регіональне управління та місцеве самоврядування

1. Цілі, напрями, суб’єкти та об’єкти державної регіональної політики.

2. Державне управління сталим розвитком регіонів.

3. Узгодження регіональної політики із загальною стратегією розвитку держави.

4. Характеристика системи управління регіональним розвитком.

5. Етапи розробки програми економічного і соціального розвитку регіону.

6. Поняття, принципи та основні функції місцевого самоврядування.

7. Система місцевого самоврядування.

8. Територіальні громади. Виконавчі органи рад.

9. Порядок формування, організація роботи органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

10. Інструменти соціально-економічного розвитку територіальних громад.

2.17. Статистика в публічному управлінні

1. Місце статистики у забезпеченні діяльності органів публічної влади.

2. Економічні індекси та кореляційно-регресійний аналіз.

3. Основні методи економіко-статистичного аналізу.

4. Показники та індекси соціально-економічного розвитку України.

5. Методи прогнозування показників соціально-економічного розвитку.

6. Методи реалізації економічної політики держави.

7. Порядок підготовки запитів на отримання статистичної інформації від органів публічної влади.

8. Порядок підготовки аналітичних матеріалів за результатами проведеного економіко-статистичного аналізу.

9. Показники економічного та соціального розвитку території.
10. Завдання та функції Державної служби статистики України.

2.18. Електронне урядування

1. Сутність, принципи, мета, цілі та завдання електронного урядування.
2. Нормативно-правові основи електронного урядування.
3. Повноваження Міністерства цифрової трансформації України та напрями роботи у сфері цифровізації публічних послуг.
4. Електронне урядування в умовах криз і надзвичайних ситуацій.
5. Механізми та інструменти впровадження електронного урядування.
6. Шляхи розв'язання проблем з впровадження електронного урядування.
7. Порівняльний аналіз впровадження електронного урядування в Україні зі станом його впровадження в інших країнах.
8. Приклади успішного впровадження електронного урядування в Україні.
9. Пріоритетні напрями державної політики в сфері впровадження електронного урядування.
10. Ризики та проблеми впровадження електронного урядування.

2.19. Громадське врядування

1. Етапи розвитку громадських організацій в Україні в контексті взаємодії держави і громадського суспільства.
2. Особливості діяльності громадських організацій в Україні та країнах ЄС в умовах російсько-української війни.
3. Роль громадських організацій у захисті конституційних прав громадян.
4. Принципи регулювання взаємовідносин органів державної влади та громадських об'єднань.
5. Правила громадського обговорення проєктів нормативно-правових актів.
6. Інструменти співпраці державних органів і громадськості на місцевому рівні в Україні.
7. Механізм та процедура залучення громадськості до прийняття рішень.
8. Шляхи вдосконалення законодавства про громадські об'єднання у відповідності до міжнародних стандартів.
9. Організація діяльності громадських рад в Україні.
10. Ефективність діяльності органів державної влади з громадськістю.

2.20. Антикорупційна політика

1. Об'єктивні причини поширеності корупції в Україні.
2. Основні методи та заходи запобігання корупції.
3. Правові засади формування нової державної антикорупційної політики.
4. Проблеми формування та реалізації державної антикорупційної політики.
5. Співпраця України у сфері запобігання та протидії корупції з міжнародними організаціями.
6. Функції, повноваження та організація діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції.
7. Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням.
8. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними.
9. Подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави.
10. Статус та структура Національного антикорупційного бюро України.

2.21. Стратегічне управління

1. Цілі сталого розвитку в основі формування та реалізації стратегічних документів держави.
2. Нормативно-правове забезпечення стратегічного планування на національному рівні.
3. Системний підхід до розроблення національних стратегій, концепцій і програм.
4. Кращі зарубіжні практики стратегічного управління та їх запровадження у діяльності органів державної влади в Україні.
5. Державна стратегія регіонального розвитку: мета, бачення, система принципів, порівняльна характеристика підходів, стратегічні та оперативні цілі.
6. Використання SWOT-аналізу для формування стратегії регіонального розвитку.
7. Стратегічні пріоритети державного регулювання регіонального розвитку в умовах децентралізації.
8. Суб'єкти публічного управління, які забезпечують реалізацію державної стратегії регіонального розвитку.
9. Процес стратегічного планування розвитку територіальних громад.
10. Управління реалізацією стратегії розвитку територіальної громади.

3. ЗРАЗОК ЗАВДАНЬ В ЕКЗАМЕНАЦІЙНОМУ БІЛЕТІ

Екзаменаційні питання

1. Зміст понять “державне управління” та “публічне управління”, їх спільні риси та відмінності.
2. Процедура прийняття на службу в органи державної влади та органи місцевого самоврядування.
3. Джерела формування доходів місцевого бюджету. Інструменти соціально-економічного розвитку територіальних громад.

Ситуаційне завдання

Національне агентство України з питань державної служби запрошує на стажування молодих людей, які бажають підвищити рівень обізнаності у сфері державної служби та набути практичний досвід роботи у органах державної влади. Вимоги до кандидатів: громадянство України, вільне володіння українською мовою, наявність освітнього рівня не нижче бакалавра або студент останніх років навчання, вік до 35 років. Тривалість стажування: від 1 до 6 місяців.

Підготуйте мотиваційний лист претендента для участі у конкурсному відборі кандидатів на стажування у визначеному Вами органі державної влади, що дозволить здобути перемогу. У мотиваційному листі розкрийте питання щодо Вашого бачення подальших напрямів реформування державної служби та участі молодих державних службовців, опишіть перелік необхідних компетентностей для виконання посадових обов’язків в обраному органі державної влади, зазначте подальші плани розвитку своєї кар’єри на державній службі.

Тестові завдання

1. Вид організаційно-розпорядчої діяльності державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, спрямованої на підготовку та впровадження публічно-управлінських рішень, управління персоналом, надання публічних послуг – це:
  - а) державне управління
  - б) публічне адміністрування
  - в) публічне управління
  - г) державне регулювання

2. Президентом України може бути обраний громадянин України, який проживає в Україні протягом .... останніх перед днем виборів років.

- а) 10
- б) 20
- в) 30
- г) обмежень не існує

3. Хто відкриває перше засідання новообраної Верховної Ради України?

- а) Президент України
- б) Голова Верховної Ради України
- в) Голова Центральної виборчої комісії
- г) найстарший за віком народний депутат України

4. Хто з посадових осіб вносить до Верховної Ради України подання про призначення Міністра оборони України та Міністра закордонних справ України?

- а) Президент України
- б) Голова Верховної Ради України
- в) Прем'єр-міністр України
- г) Міністр Кабінету Міністрів України

5. Що не належить до повноважень Кабінету Міністрів України?

- а) розроблення і здійснення загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального і культурного розвитку України
- б) координація роботи міністерств та інших органів виконавчої влади
- в) забезпечення проведення фінансової, цінової, інвестиційної та податкової політики
- г) призначення позачергових виборів до Верховної Ради України у строки, встановлені Конституцією України

6. Який центральний орган виконавчої влади забезпечує формування державної регіональної політики?

- а) Кабінет Міністрів України
- б) Міністерство економіки України
- в) Міністерство фінансів України
- г) Міністерство розвитку громад та територій України

7. З якого часу особа, яка вперше займає посаду державної служби, набуває статусу державного службовця?

- а) з дня проходження співбесіди
- б) з дня видання наказу про призначення на посаду державної служби
- в) з дня публічного складення Присяги державного службовця
- г) з дня перемоги у конкурсі

8. Який строк повноважень сільського, селищного, міського голови, обраного на чергових виборах?

- а) два роки
- б) три роки
- в) чотири роки
- г) п'ять років

9. Як часто повинні проводитися громадські слухання у територіальній громаді?

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь)

10. Хто має право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади та органів місцевого самоврядування?

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь)

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Екзаменаційний білет містить 3 екзаменаційні питання, 1 ситуаційне та 10 тестових завдань. Розподіл балів становить: екзаменаційні питання – до 60 балів (кожна відповідь оцінюється до 20 балів), ситуаційне завдання – до 20 балів, тестові завдання – до 20 балів (тестове завдання з 1 до 8 з однією правильною відповіддю – 2 бали, тестове завдання з 9 до 10 з відповіддю у відкритій формі – до 2 балів).

В цілому, результати складання атестаційного екзамену оцінюються за 100-бальною шкалою і переводяться у національні оцінки (“відмінно”, “добре”, “задовільно” і “незадовільно”) згідно з табл. 1.

Таблиця 1

Співвідношення між національними оцінками та балами студента за 100-бальною шкалою

Оцінка національна	Бали, отримані студентом
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	0-59

Оцінка “Відмінно” виставляється здобувачу вищої освіти, який показав під час екзамену різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вмів успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв’язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка “Добре” виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка “Задовільно” виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у

відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом науково-педагогічного працівника.

Оцінка “Незадовільно” виставляється здобувачу вищої освіти, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

5. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України (рішення Вченої ради НУБіП України від 26.04.2023 р., протокол №10) <https://nubip.edu.ua/node/12654>.

2. Положення про екзаменаційні комісії у НУБіП України (рішення Вченої ради НУБіП України від 20.02.2015 р., протокол № 6; рішення вченої ради НУБіП України від 24.11.2021 р., протокол № 4 (внесення змін) <https://nubip.edu.ua/node/12654>.

3. Про екзамени та заліки у НУБіП України (рішення Вченої ради НУБіП України від 22.12.2023 р., протокол № 6) <https://nubip.edu.ua/node/12654>.

4. Освітньо-професійна програма “Публічне управління та адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 281 “Публічне управління та адміністрування” галузі знань 28 “Публічне управління та адміністрування”, 2020 р.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра публічного управління, менеджменту
інноваційної діяльності та дорадництва

Навчальне видання

Програма підготовки до атестаційного екзамену для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання освітньо-професійної програми “Публічне управління та адміністрування”.
Галузь знань 28 “Публічне управління та адміністрування”.
Спеціальність 281 “Публічне управління та адміністрування”

Автори–упорядники:

Приліпко Сергій Михайлович
Євсюкова Оксана Володимирівна
Жиган Яна Віталіївна

Кафедра публічного управління, менеджменту
інноваційної діяльності та дорадництва НУБіП України
Адреса: 03041, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 11,
навчальний корпус № 10, каб. 212
Тел.: (044) 527-86-53
Email: public_admin@nubip.edu.ua

Електронне видання